

§ 16 Revidering av Stockholms stads handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare för åren 2016-2018

Dnr 3.5-286/2018

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner tjänsteutlåtandet om revideringen av Stockholms stads handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare för åren 2016-2018.
2. Äldrenämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna.
3. Äldrenämnden föreslår därutöver att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige en fortsatt handlingsplan till och med år 2021, med utgångspunkt i den reviderade handlingsplanen och det som anförs nedan.
4. Därutöver anför äldrenämnden följande:

”Stadens socialsekreterare och biståndshandläggare ska ha goda förutsättningar att arbeta i enlighet med professionellt kunnande, yrkesetik och lagstiftningens intentioner, så att våra verksamheter kan hålla hög kvalitet i sina tjänster till stockholmarna. Efter flera års strukturerat arbete med åtgärder enligt en samordnad strategi i staden ser vi nu tecken på en ljusning. Arbetssituationen börjar vända till det bättre från ett allvarligt läge med hög personalomsättning där kvalitet, kontinuitet och arbetsmiljö blev lidande.

Halvtidsuppföljningen av handlingsplanen visar glädjande nog en försiktig optimism hos medarbetare och chefer. Det är tydligt att ett utvecklingsarbete pågår runt om i staden. Liknande intryck har vi fått från dialogsamtalen med närmare 500 socialsekreterare, biståndshandläggare och chefer. Fakta talar också sitt tydliga språk. Antalet socialsekreterare, biståndshandläggare och chefer har ökat, liksom det administrativa stödet. Personalomsättningen och antalet konsulter har minskat, vilket bidrar till en stabilare personalsituation. Satsningen på förbättrad introduktion av nyanställd personal har varit en viktig faktor.

Samtidigt som uttrycken för optimism och framtidstro blir tydligare är vi övertygade om att mer behöver göras för att förbättra arbetsituationen så att den motsvarar de höga mål som staden har. Som framgår av den reviderade handlingsplanen behöver arbetet fortsätta, så att den begynnande positiva utvecklingen stabiliseras och fortsätter. Tid behövs också för att säkra att nya arbetssätt inarbetas i ordinarie verksamhet. Enligt budget för år 2018 ska kommunstyrelsen, socialnämnden och äldrenämnden gemensamt besluta om hur arbetet för att förbättra arbetsituationen ska fortsätta när handlingsplanen löper ut. Vi föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att förlänga handlingsplanen till och med år 2021, dels för att fullfölja arbetet enligt den reviderade handlingsplanen och fördjupa några områden och dels för att implementera arbetet i stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldrenämnden.

En framgångsfaktor i arbetet med handlingsplanen har varit delaktighet från stadens medarbetare och chefer i stadsdelsförvaltningarna. I det fortsatta arbetet är det därför av stor vikt att de inspel och förslag som kom upp under dialogcaféerna tas till vara i de lokala styrgrupperna, och att en bedömning görs av hur de kan användas. För att bibehålla medarbetardelaktigheten behöver respektive arbetsgrupp återkommande få återkoppling på vad som görs.

Biståndshandläggarnas yrkesroll och arbetsituation

I det fortsatta arbetet med handlingsplanen finns även behov av att lyfta frågan om biståndshandläggarnas yrkesroll, status och titulatur inom såväl äldreomsorg som socialpsykiatri och funktionshindersomsorg. Liksom i den övriga socialtjänsten behöver biståndshandläggarnas förutsättningar att ägna sig åt det sociala arbetet förbättras. Med en rimlig ärendemängd i förhållande till uppdraget och ökad tillgång till administrativt stöd skulle biståndshandläggarna till exempel ha mer tid för klientkontakt, förebyggande arbete och samverkan kring den äldre.

Vidare förväntas biståndshandläggarna arbeta med alla äldre oavsett problematik. Äldre med till exempel missbruksproblematik har dock samma rätt till specialiserat stöd som personer som ännu inte fyllt 65 år. Det finns därför ett stort behov av att utveckla samhandläggningen och samverkan mellan olika delar av socialtjänsten.

Idag har biståndshandläggarna även samma utbildning, arbetar i samma lagrum och bedriver ett lika ett kvalificerat arbete som socialsekreterarna i den övriga socialtjänsten. Det finns därför ett behov av att öka likställigheten mellan biståndshandläggare och socialsekreterare i fråga om till exempel arbetsvärdering och titulatur.

Ekonomiskt bistånd

I den halvtidsuppföljning som gjorts av arbetet med handlingsplanen framkommer att socialsekreterare som arbetar inom ekonomiskt bistånd är mindre nöjda med sin arbetssituation än andra grupper. Det finns en föreställning om att arbetet inom ekonomiskt bistånd är mindre kvalificerat än andra myndighetsutövande delar av socialtjänsten. Därtill ser många det som ett genomgångsarbete, vilket bidrar till ökad personalomsättning och en hög andel nyexaminerade och oerfarna socialsekreterare. Ett sätt att motverka detta är att höja statusen och erkänna att det är ett kvalificerat socialt arbete. Det är viktigt även för socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd att kunna bedriva socialt arbete, och förutsättningarna för det behöver förbättras liksom i den övriga socialtjänsten. Vi anser därför att ett särskilt fokus för arbetet med handlingsplanen under kommande år behöver vara området ekonomiskt bistånd, inte minst för att hela tiden stärka arbetet med att stockholmarna ska få det stöd de har rätt till på ett lättillgängligt sätt.

Chefernas situation

Från chefshåll har framförts behovet av att uppmärksamma arbetet med chefernas arbetssituation, utöver ökat administrativt stöd och det mycket uppskattade ledarutvecklingsprogrammet. Inom ramen för den förlängda handlingsplanen vill vi därför ytterligare fokusera på behov hos cheferna. Inom äldreomsorgen finns exempelvis ett uppdrag i budget 2018 att stödja berörda nämnders arbete med hur ledningsorganisationen kan främja det närvarande ledarskapet.

En sammanhållen socialtjänst

Socialtjänsten har under de senaste 20 åren gått mot att bli allt mer specialiserad, med mer eller mindre tydliga gränsdragningar mellan verksamhetsområden och inriktningar på tjänster. I grunden är detta något positivt i den allt mer komplexa och kunskapsintensiva omvärld vi har, då en specialisering ger förutsättningar för ökad spetskompetens. Gränsdragningarna kan dock innebära hinder för enskilda brukare som riskerar att bollas

mellan olika enheter, alternativt att de behöver ha ett stort antal parallella kontakter. Här ser vi ett behov av en utveckling mot en mer sammanhållen socialtjänst som i större utsträckning samlar resurserna för den enskilde individen. Det innebär ökad samhandläggning för personer med komplexa problem, mer samverkan och samarbete internt och externt samt att se över hur det sociala arbetet är organiserat. Här behöver arbetet enligt handlingsplanen gå hand i hand med det uppdrag som finns i 2018 års budget om att socialnämnden i samarbete med äldrenämnden ska se över det sociala arbetets organisering.

Uppföljning och kommunikation

Uppföljningen av det fortsatta arbetet är av strategisk betydelse, inte minst av arbetet i de lokala styrgrupperna som ansvarar för implementeringen i stadsdelsnämnderna. Det är därför bra att det nu finns förslag på konkreta mätbara delmål för de olika utvecklingsområdena i handlingsplanen. Därutöver behöver uppföljningen även redovisas per verksamhetsområde, så att effekten för socialsekreterare och biståndshandläggare blir tydlig. En viktig del i implementerings- och uppföljningsarbetet är kommunikation till och dialog med medarbetare. Genom att ta fram en kommunikationsplan med tydliga aktiviteter för arbetet med handlingsplanen och de resultat som det leder till kan fler medarbetare göras delaktiga i förändringsarbetet och bidra till den positiva känsla som nu börjar skönjas.”

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-02-13.

I Stockholms stads budget för 2015 fick kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med socialnämnden och äldrenämnden ta fram en stadsövergripande handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Socialförvaltningen har tillsammans med äldreförvaltningen och stadsledningskontoret tagit fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare i Stockholms stad. Planen antogs i äldre- respektive socialnämnden i februari 2016.

I detta ärende lämnas en reviderad version av handlingsplanen. Ändringarna har gjorts utifrån inspel, synpunkter och erfarenheter från medarbetare, chefer och andra berörda som har förts fram

under implementeringsarbetets gång, t.ex. vid de dialogcaféer som har hållits i staden under 2017.

De områden som ändringarna framförallt berör är omvärldsbevakning, det centrala stödet som erbjuds stadsdelsförvaltningarna, stadens arbete med mottagandet av socionomstudenter under verksamhetsförlagd utbildning, följeforskning, kommunikation samt uppdrag i budget för 2018. Arbetet med att implementera handlingsplanen pågår under 2016-2018. Under året ska kommunstyrelsen, socialnämnden och äldrenämnden gemensamt besluta om hur arbetet för att förbättra arbetssituationen ska fortsätta när handlingsplanen löper ut.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Eivor Karlsson m.fl. (MP) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut.

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med stöd av ersättaryttrande Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD) och ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande Alfred Askeljung (C).

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns två förslag till beslut: majoritetens gemensamma förslag till beslut från (V), (S) och (MP) och förvaltningens förslag till beslut som stöds av (KD), (M) och (L) samt av ersättaryttrande från (C).

Ordföranden ställer båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt (V), (S) och (MP):s gemensamma förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD) och (M) samt med stöd av ersättaryttrande från (C):

”En bra arbetssituation inom stadens socialtjänst, inklusive äldreomsorgen, där personalen har möjlighet att växa i yrket och utveckla sin kompetens, är avgörande om kvalitet och

likvärdighet ska uppnås. Det är viktigt att arbetet med att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsatt bedrivs med ett högt tempo och att de förändringar som förutskickades i handlingsplanen inte rinner ut i sanden.

Vi vill fortsatt påtala vikten av att biståndsbedömare har möjligheter att utvecklas och göra karriär inom sitt yrkesområde, annars kommer staden att förlora viktigt och kompetent personal. Större möjligheter till kompetensutveckling är viktigt för att göra Stockholms stad till en attraktiv arbetsgivare för yrkesgruppen.

Mötet med den enskilde måste stå i centrum. Pappersarbetet måste minska. Det är bra att handlingsplanen lyfter möjligheter att anställa administratörer för att avlasta personal och chefer. Förändringar som syftar till ökad kvalitet och rättssäkerhet i högre grad måste genomföras utan att det leder till betungande krav på administration.

Vid dagens sammanträde tar nämnden ställning till ett ärende om modernisering av stadens sociala system, en förändring som är efterlängtd. Äldreomsorgen är beroende av att det förändringsarbetet bedrivs enligt tidsplan, nytänkande, inom angivna budgetramar och mycket nära slutanvändarna. Det är i högsta grad en fråga som berör arbetsituationen för de anställda.”

Särskilt uttalande från (L):

”En bra arbetsituation inom stadens socialtjänst, inklusive äldreomsorgen, där personalen har möjlighet att växa i yrket och utveckla sin kompetens, är avgörande om kvalitet och likvärdighet ska uppnås. Det är viktigt att arbetet med att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsatt bedrivs med ett högt tempo och att de förändringar som förutskickades i handlingsplanen inte rinner ut i sanden. Vi vill här beröra några punkter av särskild betydelse för äldreomsorgen.

Lönerna för biståndshandläggare måste ökas uthålligt. Vi vill fortsatt påtala vikten av att biståndsbedömare kan få möjlighet att specialisera sig, exempelvis inom en viss funktionsnedsättning. Detta ökar rättssäkerheten och likvärdigheten i medborgarens möte med socialtjänsten, samtidigt som större möjligheter till kompetensutveckling gör arbetsplatsen mer attraktiv. Handlingsplanen måste också beröra frågan om karriärtjänster av typen förste biståndshandläggare.

Mötet med den enskilde måste stå i centrum. Pappersarbetet måste minska. Det är bra att handlingsplanen lyfter möjligheter att anställa administratörer för att avlasta personal och chefer. Sist och slutligen måste förändringar som syftar till ökad kvalitet och rättssäkerhet i högre grad genomföras utan att det leder till betungande krav på administration.

Vid dagens sammanträde tar nämnden ställning till ett ärende om modernisering av stadens sociala system, en förändring som är efterlängtd. Äldreomsorgen är beroende av att det förändringsarbetet bedrivs enligt tidsplan, nytänkande, inom angivna budgetramar och mycket nära slutanvändarna. Det är i högsta grad en fråga som berör arbetsituationen för de anställda.”

§ 17 Fördelning av stimulansbidrag för år 2018

Dnr 3.4-42/2018

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen 2018 motsvarande 152,8 mnkr.
2. Äldrenämnden delegerar till förvaltningschefen rätten att på nämndens vägnar besluta om eventuell fördelning av stimulansmedel som inte rekviderats.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-03-07.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att administrera, fördela medel och löpande följa upp en tillfällig satsning på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. För året 2018 har Stockholm stad tilldelats 152,8 mnkr att rekvidera. I Stockholms stad har äldrenämnden fått uppdraget att administrera och fördela stimulansmedlen till stadens verksamheter inom äldreomsorg.

Samtliga utförare inom Stockholms stads äldreomsorg, oavsett regiform och verksamhet, har erbjudits möjlighet att ansöka om stimulansmedel för ökad bemanning. Totalt har 267 ansökningar motsvarande ca 350 mnkr inkommit. Förvaltningens förslag baserar sig på samma fördelningsprincip som tidigare år. Detta innebär en fördelning som baserar sig på verksamheternas volym, dvs. antalet platser i boenden eller antalet brukare i hemtjänsten. Enligt förvaltningens förslag fördelas 152,8 mnkr till 229 verksamheter inklusive ansökningar inom av nämnden prioriterade områden.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter samt med stöd av ersätтарыttrande från Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.